

ОПШТИНА ШТИП

ШТИП

СО
МАПА
НА
ГРАДОТ

ТУРИСТИЧКИ ИНФОРМАТОР

Општина Штип

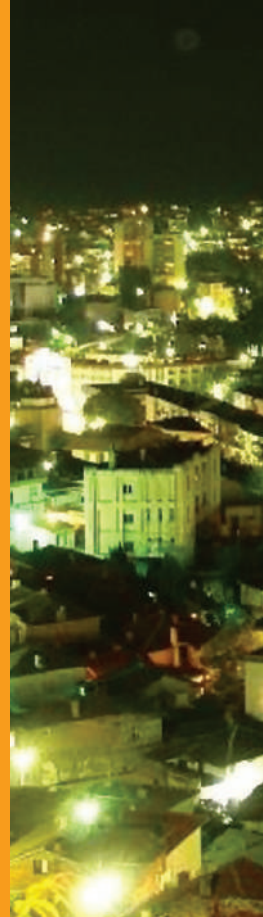
ШТИП - ТУРИСТИЧКИ ИНФОРМАТОР

Со мапа на градот

Штип, 2011

СОДРЖИНА

Добредојтовте во Штип	3
Порака од градоначалникот	6
Запознајте го градот	8
Убавините на Штип	17
Штип накратко	24
Можности и проекти	26
Историски и туристички знаменитости	28
Традиција	47
Поважни телефони	49
За издавачот	50
Карта на Штип	52

ШТИП

Туристички информатор

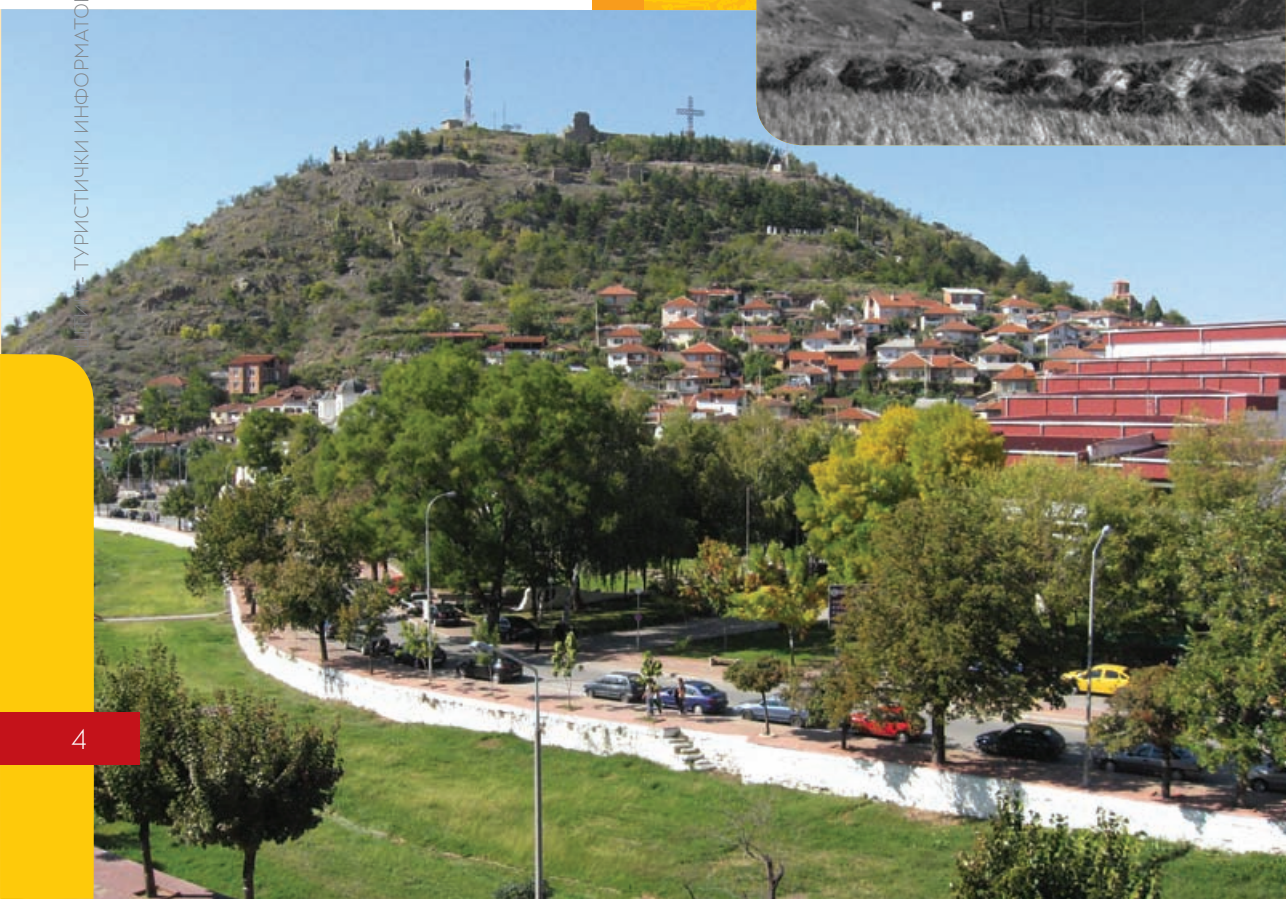
*Ова е дом на срдечни луѓе,
Дом на докажани домаќини,
Го отвораме срцејто за сите оние
кои случајно или намерно
ќе сакаат да откријат парче од нашата душа.*

ДОБРЕДОЈДОВТЕ ВО ШТИП!

„Штип е кадилак со тврдина на ридот што чува стража. Во градот има џамии, бањи, голем карван сарај и мала река...“

ЕВЛИЈА ЧЕЛЕБИЈА 1661

Добредојдовте во Штип!

Драги посетители, инвеститори, намерници,
уметници, спортисти, туристи,

Отворени Ви се нашите врати,
ако некој во Штип сврати.

Јасно е: Штип е стар македонски град
со богат историски слад.

Долга Брегалница минува тука,
Отиња тече кај градското срце чука.

И Баргала е близу-антички град,
на Штип е соседен брат.

Вруток е Штип на патриотска идеологија,
има најбогата историја.

Овде е силна индустријата:
прехранбената, кожарската, конфекцијата...

Штип има Универзитет со низа факултети.
Чува археолошки локалитети.

Топлите води од Кежовица и Л'ците нудат лек.
Исар датира од памтивек.

И Астибо бил, и Стипион и Стип,
та, конечно, денес е Штип.

Повелете во Штип на пастрмалија и вино,
ќе биде незаборавно и фино!

Општина Штип

ул. "Васил Главинов" 66 / тел. 032 22 66 00 / факс. 032 22 66 01
e-mail: opst@stip.gov.mk / gradonacalnik@stip.gov.mk / www.stip.gov.mk

Почитувани Читатели,

Ќе почнам со една народна мисла: „Ако не одиш до крајот на патот, зошто воопшто тргнуваш?“ Од позиција на Градоначалник, сосема сум свесен дека мојот пат има цел и насока. За мене нема поголема чест од онаа да им служам на граѓаните. Свесен сум дека морам да го изминам патот по кој сум тргнал за да им обезбедам подобра иднина на своите сограѓани, пред сè, на младите генерации.

Јасно е каква одговорност и какви предизвици стојат пред мене. Впрочем, нема подобар начин за стекнување на углед од заедницата на која и припаѓам од оној директно како Градоначалник да ги решавам најважните проблеми на граѓаните. Штип е градот во кој се родив и живеам. Град во кој создадов семејство, дом, пријатели и поколение. Тоа ми дава поголем поттик да создавам. Од позиција на татко на градот да обезбедам максимално убави услови за развој на Штип и истиот да го претворам во достоин дом како за сите, така и за моите деца. Штип е општина што од секогаш била административен и економски центар на Источна Македонија. Мојностите што ги нуди градот се огромни... Фантастични. Можете слободно да избирате за да инвестирате. Ако барате ветер, го имате за ветерници. Ако барате вода, ја имаме бањата Кежовица со лековита вода. Барате квалитетна земја или чист воздух? Штип е местото за вас.

Штип е град што искрено им го препорачувам на оние кои никогаш не стапнале овде. Ќе бидат пријатно изненадени од љубезноста што ја делиме. Ќе бидат воодушевени од историјата што ја имаме. Ќе бидат визуелно облагородени од културата што ќе им ја претставиме, а пред сè, од пријателството што го нудиме. Фактите изнесени во овој прилог не се плод на нечија фантазија со убав стил на изразување. Тие се жива вистина. Тие се аспект на нашето живеење со кој сакаме несобично да се претставиме, па и да се пофалиме, сакајќи да воспоставиме мостови што ќе ги привлечат љубопитните, авантуристи, инвестори или натуралисти.

Се надевам дека моите зборови ќе бидат предизвик за вас, дека следната средба ќе биде во Штип, на вкусна штипска пастрмалија, домашно вино и убав збор. Се надевам дека нашите патишта ќе се вкрстат и дека заеднички ќе можеме да ги вреднуваме зборовите со кои сакаме да ви отстапиме парче од душата на вековниот Штип.

Срдечно,
Градоначалник на Општина Штип,
д-р Зоран Алексов

Д-р Зоран Алексов е роден на 26.07.1964 год. во Штип. Основното и средното образование го завршува во Штип, додека во 1988 год. дипломира на Електро-технички факултет при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на насока - информатика и автоматика.

Магистерските студии ги завршува во Мاستрихт, Холандија во 1995 год. каде се стекнува со титулата-магистер за деловен менаџмент. Во 2005 год. се стекнува со титулата-доктор на информатички науки на Југозападниот Универзитет „Неофит Рилски“ во Благоевград (Бугарија).

Во периодот 1988-1996 год. како професор по информатика предава во Гимназијата „Славчо Стојменски“ во Штип, додека во периодот 1996-2004 год. е асистент по предметот-Основи на информатиката при Педагошкиот факултет „Гоце Делчев“ во Штип. Во септември 2007 год. е избран за доцент по група предмети од областа на компјутерските науки на Универзитетот „Американ Колеџ“ во Скопје.

Од 2006 год. ја извршува функцијата-директор на Централен регистар на Република Македонија, а на локалните избори 2009 година е избран за Градоначалник на Општина Штип.

Говори англиски и бугарски јазик.

Зоран Алексов е оженет и татко на две деца.

ФРАГМЕНТИ ОД ИСТОРИЈАТА НА ШТИП

Штип, своето богато историско и културно минато го започнува уште еднајстарите времиња. Штип е град во кој историјата оставила бројни траги. Името Астибо за прв пат го споменува античкиот хроничар Полиен во (3 век пред н.е). Тој пишувал дека во реката Астибо (денешна Брегалница) е изведувано ритуално капење на пеонските кралеви. Астибо повторно се споменува во Табула Пеутингемиана (античка карта од IV век) како населба на патот за Стоби-Пауталија. Историчарите лоцираат остатоци од Астибо на просторот од денешниот стар дел на градот, на источните падини на ридот Исар и локациите Стар Конак, Тузлија и Горно Маало. Денес од античката архитектура на градот делумно се сочувани остатоците на градскиот аквадукт во месноста Ќемер, преку кој градот се снабдувал со чиста вода. Населбата егзистира и во доцниот антички и во раниот византиски период, веројатно, под името Стипеон, а во средниот век населбата го добива името Штип (VI-VII век). Од средновековниот период при крај на IV век и во текот на VII век, во аваро-словенските освојувања на Балканот настрадале речиси сите доцноантички-рановизантиски градови меѓу кои и Стипеон. Средновековниот град Штип никнал врз урнатините на античкиот град Астибо и рановизантискиот Стипеон, а средновековната историја започнува со населувањето на Словените.

Од 976 до 1014 год. Штип се наоѓа во границите на Самуиловата држава. Временскиот период и пропаста на Самуиловата држава се карактеризира со чести менувања на господарите и тоа Византија, Бугарија, Србија, па сè до доаѓањето на Турците кон крајот на втората половина на XIV век кога средновековниот Штип во 1395 год. конечно бил освоен од Османлиите. Штип станал каза (нахија) и влегол во составот на кустендилскиот санџак.

Оттогаш, па сè до XVII век постојат малку напишани документи за мракот на средновековното владеење на Турците во Штип. Градот се споменува во 1620 год. како епископско средиште. Во 1661 година турскиот патеписец, Евлија Челебија, поминал низ градот и го опишал во своите патеписи. Во Австро-турската војна во 1689 год. Штип е освоен од Австроунгарците. Две години подоцна повторно го заземаат Турците. Штип до крајот на XVIII век почнал подинамично да се развива.

ОВА Е ШТИП

Во средното сливно подрачје на реката Брегалница, во срцето на Источна Македонија се наоѓа Штип.

Лоциран меѓу височините на Исарот, Мерите и Кумлакот, по должината на двата брега на суводолицата Отиња се простира нашиот град што е источен македонски центар и еден од најстарите македонски градови. Лежи на надморска височина од 300 метри. Распослан е на површина од 810 м² на која според последниот попис живеат 47.796 жители.

Во вкупниот број на жители на ова подрачје што претставува 3,1 % од површината на Македонија, егзистираат претставници од разни етнички заедници. Штипската мултиетничка средина вклучува: 41.670 Македонци, 12 Албанци, 1272 Турци, 2195 Роми, 2074 Власи, 294 Срби, 11 Бошњаци и 265 останати граѓани. Врз основа на тоа, густината на населението изнесува: 81,95 жители на км². Зафаќајќи ја оваа просторна површина, општина Штип вклучува 71 населено место. Површината на градот со населбите е 13,5 км².

Штип е центар на Источно-планинскиот регион и се граничи со седум општини. Подрачјето на Штип има претежно планинска и ридска местоположба. Се карактеризира со умерено-континентална клима со одредено влијание на изменета медитеранска клима. Просечната годишна температура е 12,9 степени целзиусови. Највисоки температури се измерени во август, а најниски во јануари. Ветровите дуваат преку целата година. Од 365 дена во годината, во Штип 270 дена има струење. Ваквата состојба резултира со претежно чист воздух. Во последните две години шпански, словенечки, италијански и канадски фирми пројавија интерес за

искористување на ветрот преку изготвување на поле со ветерници за производство на енергија.

На само неколку километри од Штип се наоѓа спортскиот аеродром Сушево. Во близина на Штип се наоѓа планината Плачковица. Тоа е идеално место за развој на планински туризам. Плачковица го има највисокиот врв Лисец (1754 метри), кој е предизвик за многу планинари. Тоа е причина што во градот постои планинарското друштво “Лисец”, а најчестиот пат за пристап до планината тргнува токму од Штип. Преку планинарскиот дом “Вртешка” се стигнува на висока позиција до манастирот “Свети Ѓорѓи”.

Во Штип течат две реки. Поголемата е Брегалница (должина 43 километри) што на пат до вливот во реката Вардар поминува низ Штип. Помалата, пак, го дели градот на два дела, а се нарекува Отиња (3 километри должина).

Тврдината Исар е посебен белег за градот. Тоа е возвишение на 150 метри над нивото од река Брегалница. Во 2009 год. истражувачите открија 30 метри од тунелот што води од реката до врвот на Исарот. Со тоа се потврди најраскажуваната штипска легенда за освојување на градот преку таен тунел под Исарот, за кој во 17 век пишува и турскиот патеписец Евлија Челебија. Истражувањата во последниот период

само потврдуваат за длабоката историја. Целта е да се изврши конзервација и реконструкција на тврдината, која треба да биде комплетно осветлена. Погледот е целосно свртен кон историската тврдина Исар, доколку се застане пред самиот влез на убавата зграда на Општина Штип. Истата се наоѓа во централниот дел на градот. Сместена е од левата страна на реката Отиња, притока на река Брегалница, која минува низ градот Штип.

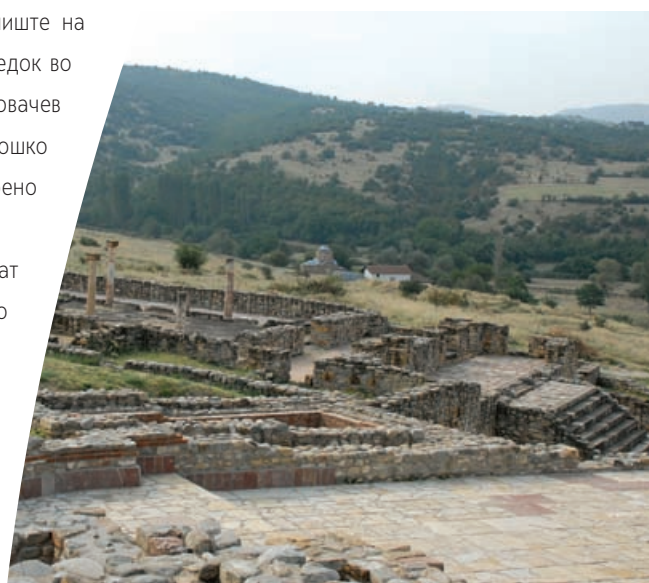
Културното богатство на Штип е огромно. Во градот и во блиската околина се регистрирани над 300 цркви. Гордост на градот е црквата “Свети Никола”, која е седиште на Брегалничката епархија. Голем дел од црквите се стари неколку векови. Според староста, посебно се истакнува црквата “Свети Јован Крстител” што датира од 1350-тата година.

Составен дел на Штип е и Ново Село што се наоѓа на патниот правец кон Радовиш, во клисурата на река Брегалница, зад градскиот Исар. Станува збор за историско место, познато по престојот на македонскиот револуционер, Гоце Делчев, (1894-1896г.) кој бил учител во училиштето во Ново Село изградено во 1872, а сега е седиште на Ректоратот на штипскиот универзитет “Гоце Делчев”.

Во 1830г. во Штип е отворено првото училиште на народен јазик. Човекот кој направил силен напредок во просветната дејност бил штипјанецот Јосиф Ковачев (1839-1898), кој во 1868 г. го отворил првото педагошко училиште. Подоцна во 1872 г. во Штип било отворено и првото народно читалиште „Дејателност“.

Младите во Општина Штип се едуцираат во четири основни училишта: „Ванчо Прке“ со подрачно училиште во Ново Село; “Тошо Арсов” со подрачно училиште во УЗ Чардаклија; “Димитар Влахов” и “Гоце Делчев” со подрачна единица во УЗ Три Чешми. Во образовните установи за средношколците, во Општина Штип се вбројуваат: СОУ “Славчо Стојменски” каде учениците се стекнуваат со гимназиско образование; СОУ “Јане Сандански” со цел стекнување на стручно медицинско образование; СОУ “Коле Нехтенин” каде се изведува настава за електро-техничари, готвачи, угостители и информатичари; СОУ “Димитар Мирасчиев”, познато како текстилно училиште. Од државните средни училишта во Општина Штип е лоциран Државниот музички училиштен центар “Сергеј Михајлов”. Тоа е сосема разбирливо ако се знае дека првата опера “Палјачи” во Македонија е изведена токму во Штип во 1924 година. Постојат и институции за изведување на воспитно-образовниот процес за лица со посебни потреби. Тука се вбројува и Центарот за специјално средно образование и воспитување “Искра”.

Со отворањето на Универзитетот “Гоце Делчев” - Штип, огромен број млади луѓе од градот, регионот и од цела држава имаат можност да се стекнат со универзитетско образование токму во нашата општина. Иако е основан во 2007 год., денес УГД располага со 13 факултети и една висока школа. За само 3 години,

ЛОКАЛИТЕТ БАРГАЛА

Со посебна реткост плени археолошкиот локалитет БАРГАЛА што е оддалечен од Штип околу 15 км. Зафаќа површина од 5 хектари. БАРГАЛА е доцноантички град, кој опстојувал од IX до XI век

Универзитетот успеа да привлече над 10.000 студенти што претставува своевиден рекорд, кој оди во прилог на ширењето на штипскиот Универзитет. Штип располага и со студентски дом и интернат за средношколци “Браќа Миладинови”. Сместувачките капацитети ќе се зголемат со новиот студентски дом што ќе се гради од страна на УГД со поддршка на Локалната самоуправа.

Граѓаните на Штип се горди на културно-историските знаменитости. Штип има развиена мрежа на културни институции од кои позначајни се:

-НУ Завод за заштита на спомениците на културата и Музеј каде се чуваат збирки и фондови од областа на археологијата, етнологијата, историјата и историја на уметноста;

-НУ Библиотека “Гоце Делчев” , која денес има голем опус на издавачка дејност. Повеќе од 20 години во склоп на Библиотеката функционира и Литературниот клуб “Искра”;

-Државниот архив е институција од регионален карактер со седиште во Штип каде се депонирани 591 фондови со 5740 архивски кутии и 5730 книги;

-Дом на млади опфаќа културни активности што

НУ Центар за култура “Ацо Шопов” каде работат Детското драмско студио, Ликовното студио и Хармоникашки оркестар. Во склоп на Центарот успешно функционира и народниот театар. Интересот на туристите ќе биде привлечен и од Галеријата на икони во црквата Св. Богородица

се интересни за младата популација. Организатор е на “Астибо џез фестивал”;

-Уметничка галерија “Безистен” е споменик на културата што датира од втората половина на 17 век кога служел како главна чаршија за продавање на луксузни стоки. Денес е најсоодветен простор за музички концерти и ликовни изложби;

Штип е познат и по бројни културни настани. Повеќе од две и пол децении се одржува “Штипско културно лето” каде уметниците се претставуваат со изложби на книги, фотографии, уметнички слики, концерти и друго.

Од манифестациите што се одржуваат во НУ Центар за култура најрепрезентативен е Фестивалот на музика „Макфест“ кој во 2010

Фестивал на музика МАКФЕСТ

Библиотека “Гоце Делчев”

**Штип е познат и по манифестацијата
Штипско културно лето.
Во 2010 се одржа по 25-ти пат.
На оваа значајна културна манифестација
голем број на уметници од земјава и
странство ги претставуваат своите
уметнички квалитети.**

година го одбележа својот 25-годишен јубилеј. Од 2009-та година се одржува во организација на Општина Штип.

На десниот брег на реката Брегалница, на околу 2 км југозападно од центарот на Штип, на излезот од Ново Село што е споено со нашиот град, се наоѓаат извори на термоминерални води Кежовица и Л'ци. Денес на ова место постои нова уредена бања со базени, како и центар за рехабилитација. Хемиската анализа потврдува дека температурата на водата е помеѓу 58 и 62 степени целзиусови, а истата изобилува со мноштво на минерали што поволно влијаат врз човековото здравје. Во склоп на бањата Кежовица спаѓа и Одделението за физикална терапија кое располага со сопствен капацитет на легла. Бањата Кежовица, според својата радиоактивност, спаѓа во редот на најрадиоактивните термоминерални води, не само во Македонија, туку и пошироко на Балканот. Инаку, подземјето на околината на Штип изобилува со големи термоминерални води.

Штип е прекрасно место за живеење, значаен универзитетски центар, збогатен со новите реализирани проекти од Програмата за локален економски развој. Локалната самоуправа се обидува на секој можен начин да го разубави Штип. Сороботувајќи со двете Јавни претпријатија: "Исар" и "Штип-проект" ги уредува коритата на реките Отиња и

Брегалница, ги реконструира улиците и тротоарите, поставува штедливо улично осветлување, обновува и создава нови зелени површини, паркови, прави детски игралишта и катчиња со детски лулашки. Штип може да се пофали со мошне квалитетна вода за пиење, благодарение на модерната филтер станица.

Во регионот работат многу модни конфекции меѓу кои исклучително по профитабилноста и значајноста на брендovите се истакнуваат неколку: Албатрос, Модена, Мавис, Максима, Грација, Беас-С, Бритекс, Штипко, Штип-текс, Вивенди, Милано, Фам Мода и многу други.

Од аспект на интерните локални прехранбени производи, на врвот се наоѓа познатата штипска пастрмалија. Како бренд на градот може да се најде во сите штипски ресторани. Општина Штип се јавува како организатор и на традиционалната манифестација “Пастрмалијада” што се одржува секоја година на 8 Ноември, денот на ослободувањето на Штип.

За време на одржувањето на Пастрмалијадата, хотелските капацитети се преполни со гости од земјата и странство. Станува збор за уникатна манифестација на која се презентираат традиционалните и најдобри штипски специјалитети, вклучувајќи го водечкиот - пастрмалијата.

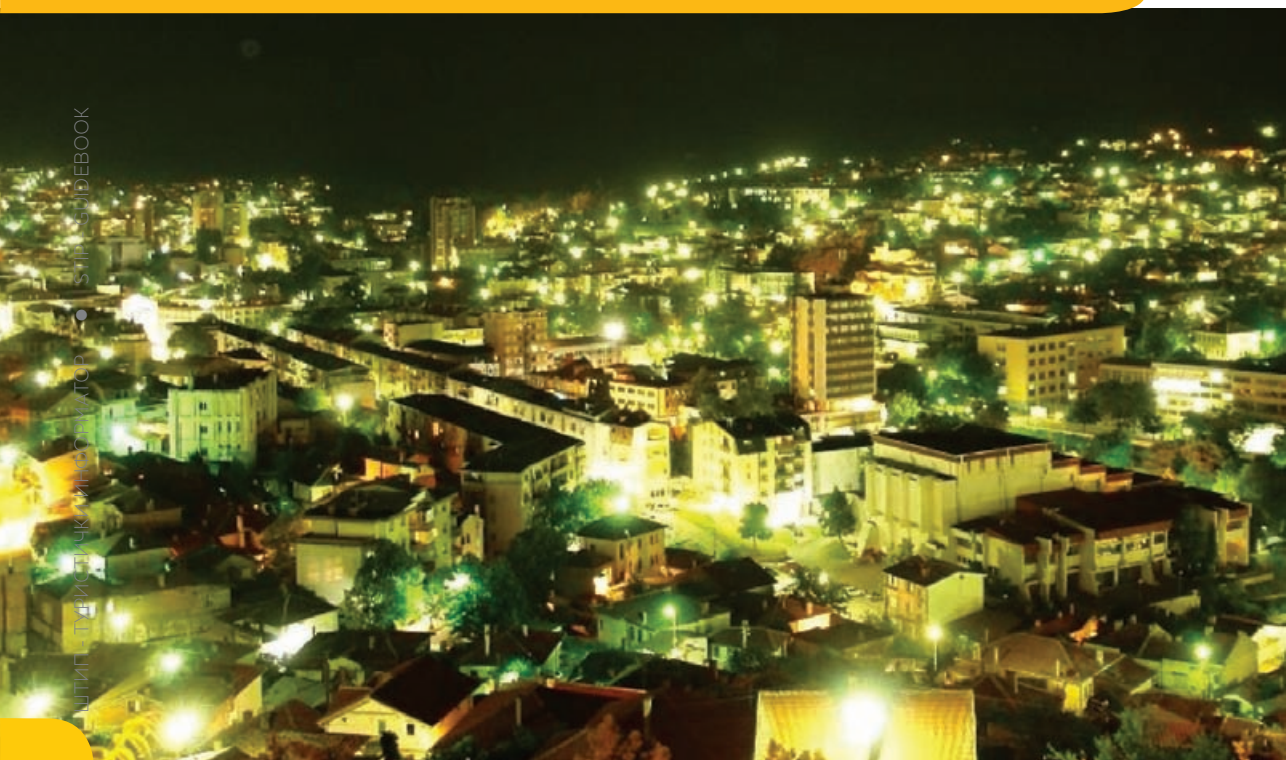
Развојот на индустријата се планира и преку

Водата покрај за лековити и рекреативни цели, може да се користи и за топлификација и во енергетиката. Општината развива концепт со кој бањата ќе прерасне во Спа центар со помош на странски инвеститори.

слободната индустриска зона, а како дополнителен стимул се јавува изградбата на карго-аеродром, согласно проект на Владата на Р.Македонија.

Во Штип вкупната аграрна површина изнесува 31.757 ха, од кои 9906 ха се обработливи површини. Карактеристика и благодет на земјоделството во Штип е тоа што во овој дел на Овчеполието протекуваат водите на ХС “Брегалница” и поголем дел од земјоделските површини се опфатени со системот за наводнување.

Штип е познат како индустриски регион со развиени индустриски гранки. Основен белег на стопанството во Штип е текстилната индустрија што повеќе од половина век успешно опстојува на штипското тло. Споредено со европските градови, Штип е еден од водечките, според бројот на вработени во текстилството. Тоа значи дека приватните фирми од текстилниот кластер се носители на вработувањето на штипјани. Воедно, важни се за воспоставувањето на деловните односи со странските партнери.

Гордост на сите штипјани е ФК “Брегалница”, формиран во 1921 год. Своите натпревари ги игра на градскиот стадион во Штип што има капацитет за 6000 гледачи. На спортски план Штип може да се пофали со уште многу клубови. Тука влегуваат: Кошаркарскиот и пинг-понг клубот при Универзитет “Гоце Делчев”, Боречкиот клуб “Балканец” (еден од најтрофејните во Штип, но и во Македонија), потоа Ракометниот клуб “Текстилец”, Боксерскиот клуб “Баргала” и други.

Македонската архитектура од традиционален карактер се гледа преку градбите во Штип. Историско-легендарното Ново Село ги чува трошните, но вредни куќи што денес имаат музејска вредност. На пат кон бањата Кежовица, на излезот од Штип, ваквата архитектура е најзабележителна. Ако се додаде галеријата на икони, духовното задоволство е комплетно во вечниот Штип.

За Штип може да се зборува со денови. Верувајте дека овие страници лесно можат да се потполнат со содржини за културно-историските белези или модерните индустриски капацитети на градот. Ова што ви го презентираме, го сметаме за дел што може да биде доволен повод за да нè посетите и лично да се уверите во убавините и можностите на Штип. Впрочем, она што е недоречено можеме заеднички да го споделиме кога ќе се видиме во Штип, без оглед на тоа дали ни доаѓате како инвеститор, новинар, спортист, авантурист или наједноставно кажано-како турист. На следните неколку странички ќе споделиме дел од фотографиите што сведочат за убавините на Штип.

Со успешно долгогодишно постоење во кожарското индустриско производство во Штип, лидер е фабриката за чевли БАРГАЛА. Не само што е водечка на домашниот, туку 80% од производството е наменето за извоз на европскиот пазар. Во Штип постојат и други помали фабрики за чевли како што е МАР-ЕВА-МАР и други.

Прехранбено преработувачката индустрија е една од позначајните во регионот на Штип. Постојат капацитети за кондиторска индустрија, производство на масло за јадење, безалкохолни пијалаци, преработка и конзервирање на овошје, како и винарски визби (ЕЗИМИТ и ИМАКО), АНЕВСКИ.

Во индустриската зона на град Штип од каде има одлична патна и железничка комуникација со државата е лоцирана компанијата БРИЛИЈАНТ, водечка на Балканот. Фабриката со висок квалитет функционира при производството на масло за јадење, млечни производи и јагнешко месо. Други фабрики се: МУЛТИКРЕМ, фабрика за кондиторски производи, потоа МАКПРОМЕТ АД за прехранбени производи, фабриката за безалкохолни пијалаци СИНАДА и други. Градежни фирми се БЕТОН, ПЕЛАГОНИЈА, АКТИВА, КОИНГ... Од дрвната индустрија присутни се: БРЕЗА, МЕБЕЛ ИНЖЕНЕРИНГ, РАДОДИЗАЈН и други. Од металната индустрија се МЕТАЛНА и БИРОТЕХНИКА. Од сместувачки капацитети ги има: ОАЗА, ИЗГРЕВ, ГАРНИ, НИМ и мотелот ВАГО.

УБАВИНИТЕ НА ШТИП...

WWW.STIP.GOV.MK

Датум: 11.10.2017
Изготвил: НРЦ на ШТИП
Журнал: ШТИП

Поглед кон градот од тврдината ИСАР

ШТИП - МУЗЕЈ И ИНТЕРИЈЕР • ШТИП - СИДРБООК

ПОВРШИНА: 893 км²
 ПОВРШИНА НА ГРАДОТ: 13,5 км²
 НАСЕЛБИ: 34
 БРОЈ НА ЖИТЕЛИ ВО ОПШТИНАТА: 47.798
 БРОЈ НА ЖИТЕЛИ ВО ГРАДОТ: 42.625
 ОСНОВНИ УЧИЛИШТА: 4
 СРЕДНИ УЧИЛИШТА: 5
 УНИВЕРЗИТЕТ: 1
 РАДИО СТАНИЦИ: 5
 ТВ СТАНИЦИ: 2
 КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР: 1
 ИНДУСТРИСКА ЗОНА: 1
 СПОРТСКИ АЕРОДРОМ: 1

ШТИП НАКРАТКО...

ШТИП ПОПИС 2002	ВКУПНО	МАКЕДОНЦИ	ТУРЦИ	РОМИ	ВЛАСИ	СРБИ	АЛБАНЦИ	БОШЊАЦИ	ДРУГИ
ВКУПНО	47796	41670	1272	2195	2074	294	12	11	265
ЖЕНИ	23876	20935	612	1039	981	153	4	6	146
МАЖИ	23920	20735	660	1156	1093	144	8	5	119
Р.М. (%)	2,36	3,21	1,63	4,07	21,39	0,83	0	0,06	1,26

ГЛАВНИ ИНДУСТРИСКИ КОМПОНЕНТИ

ТЕКСТИЛНА ИНДУСТРИЈА: Над 60 модни конфекции имаат вработено над 50% од работната сила во Штип. Штип примарно е познат како град на текстилството. Најголем дел од производството се извезува во Холандија, Белгија, Германија. Штип е град и на познатиот бренд Астибо што повторно е актуелизиран преку конзорциум од неколку моќни текстилни фабрики. Меѓу водечките капацитети се издвојуваат модните конфекции: **Албатрос, Модена, Мавис, Максима, Грација, Беас-С, Бритекс, Штипко, Штип-текс, Лонгуров, Вивенди, Д&А, Амарета, Анатекс, Ангротекс, ЕАМ, Милано, Вабо, Зогори, Метро Премиер, Текстил Инвест-Деним, Текстил Логистик, Ескада** и многу други.

КОЖАРСТВО: Најпознат бренд од чевларската индустрија е фабриката за обувки **АД Баргала**. Во Штип обувки се произведуваат и во капацитетите на **Мар Ева Мар** и други.

ГРАДЕЖНИШТВО: **Бетон, Пелагонија, Слимко** и **Активa**.

АГРОКУЛТУРА: Иако не спаѓа во редот на земјоделските региони, сепак, постојат капацитети што се особено важни. Поважни вински производители се: **Езимит вино, Имако и Винарија Аневски.**

ХОТЕЛИЕРСТВО: **Хотел Оаза** (во строгиот центар на градот), **Изгрев** (лоциран на влезот во Штип), **Гарни, Ким** и **мотел Ваго.**

ДРВНА ИНДУСТРИЈА: Познат по брендovите **Бреза, Елан Трејд, Мебел Инженеринг, Радодизајн** и други.

ПРОИЗВОДСТВО НА ХРАНА И ПИЈАЛАЦИ: **Фабрика за масло Брилијант**, фабрики за кондиторски производи **Мултикрем, Европа** и **Макпромет.**

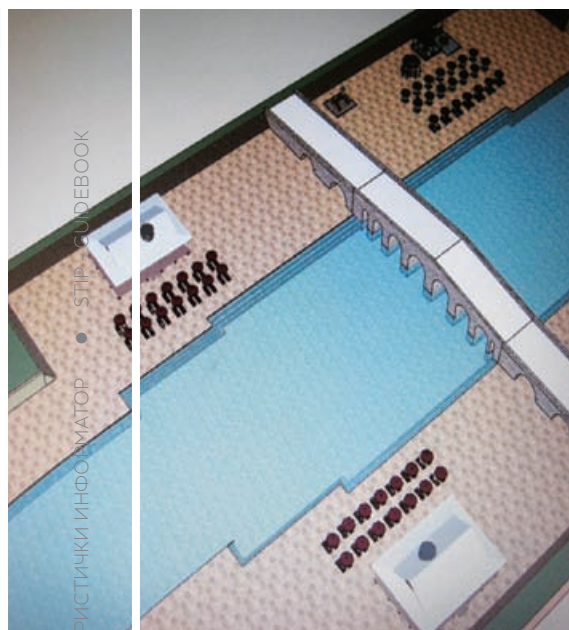
МЕТАЛНА ИНДУСТРИЈА: **Метална, Биротехника, Еко солар.**

ТРГОВСКИ КАПАЦИТЕТИ: Познатите македонски маркет компании имаат свои капацитети во Штип. Словенечката групација **Туш** го отвори првиот маркет токму во Штип. Тука се и: **Тинекс, Кам маркет, Нада-Меркур** и маркетите на **Макпромет** и **Кит-го.**

УГОСТИТЕЛСТВО: Егзистираат голем број на ресторани што нудат одлични специјалитети. Меѓу нив би ги споменале: **Даблин, Нецко, Заки, Универзитетски клуб, Сан Ремо, Гроф, Чардак, Казабланка, Штипска куќа, Верона, Рома, Мал одмор** и други. Од кафулињата меѓу познатите се: **Сквер, Ејнцелс, Фешн, Паса, Версај, Џез-Арт**, додека за брза храна се издвојуваат: **Хамби, Бамби, Стојанче, гостилница Тасе** и други. Ноќна забава нудат дискотеките **Кабаре** и **Балкан.**

НАЈПРОФИТНИ ШТИПСКИ ФИРМИ ВО 2008

Според извештаите објавени во 2008 год., најуспешна фирма во Штип е Фабриката за производство на масло за јадење **Брилијант**. Чистата добивка била околу 5 милиони евра. Веднаш зад него е **Кабелскиот оператор Роби** со профит што изнесува 854.000 евра. Трет е **Центар дизајн** со 771.000 евра, а четврта е **Семак Фешан компани** со 525.853 евра. Петта на листата е **Текстил Логистик Македонија** со 521.553 евра заработувачка. Шеста на топ листата е **Нико 2002** со 415.804 евра. **Змај промет** што за една година заработил 390.206 евра е седми на листата. Осма е **Беас АБС** со 381.184 евра, деветта е **ФАМ Моде** со 359.405 евра и десетти е **Езимит вино** со 335.296 евра. Сите заедно во 2008 заработиле над 10 милиони евра. Во книгата на најуспешните 200 фирми во државата во 2008 год. од Штип влегла само Фабриката за масло **Брилијант.**

ПОКРУПНИ ДРЖАВНИ ПРОЕКТИ:

Согласно одлука на Владата на Р. Македонија турската компанија ТАВ треба да изгради карго-аеродром во близина на Штип. Планирана е изградба и на патниот правец Штип-Миладиновци со кој патувањето до главниот град, Скопје, ќе се скрати за триесетина километри.

Министерството за култура во соработка со Општина Штип треба да го уреди просторот околу тврдината Исар со адекватна осветленост. Предвидено е и уредување на коритото на река Брегалница (со поддршка од македонската Влада), така што целото корито на реката ќе биде регулирано. Проектот започна во јули 2009 год. Концептот предвидува мини-вештачки акумулации. Конкретно, коритото на Брегалница на влезот во Штип кај т.н Емир Кучук султановиот мост ќе се претвори во голем парк, соодветно украсен со канделабри, пешачки патеки и др. Брегот на Брегалница зад градскиот Исар, предел со клисурски аспекти, исто така треба да добие соодветна пешачка зона. На овие локации се предвидени и мини-брани.

ЕНЕРГИЈА: Во 2009 год. е пуштена нова трафостаница од 110 кв. Постои голем интерес за инвестирање во обновливи избори на енергија. Штип е познат како ветровито подрачје и една од трите најдобри локации за изградба на фарма на ветерници. Изготвена е студија, а како резултат на поволните услови постои заинтересираност од словенечки, шпански и канадски фирми за конструирање на ветерници. Се работи на проекти за илуминација на галеријата “Безистен”, како и комплетна замена на градските светилки со штедливи и економични. Изготвена е физибилити студија за енергетска ефикасност за СОУ “Коле Нехтенин” така што во моментов сериозно се пристапува кон изнаоѓање инвестиции.

ЛОКАЛНИ ПРОЕКТИ: Согласно планираните проекти во периодот 2009-2013 значително внимание се посветува на уредување на коритото на река Отиња

со обезбедување на нови паркинг простори. Планирана е и обнова на градскиот плоштад како дел од поширокиот проект за уредување на централното градско подрачје, при што улицата "Ванчо Прке" треба да се претвори во пешачка зона, ослободена од автомобили и сообраќај.

Ефективното менаџирање со водоводната дистрибутивна мрежа на општина Штип е една од приоритетните цели за што е аплициран соодветен проект за обезбедување на средства. На тој начин, ќе се реконструираат десетици километри од водоводната и канализационата мрежа. Мошне важен за Штип е колекторот што ги поврзува населбите Балканска и Чардаклија. Воедно, изготвени и аплицирани се проекти за реконструкција на канализационата мрежа на пет штипски улици каде што живее доминантно ромско население, со цел подобрување на нивните услови за живот.

Интензивираната соработка со бизнис-секторот придонесе Локалната самоуправа за кратко време да постави нови детски лулашки и да ги реконструира постојните.

Од страна на ЈП "Исар" во континуитет се креираат зелени површини. Таков е примерот со новиот рекреативен парк во УЗ Баби.

Репроценката на данок на имот и обновување на базата на податоци за недвижен имот на подрачјето на општина Штип е уште еден успешен проект на Локалната самоуправа. Ова се имплементира од јули 2009 со цел да може да се реши проблемот со бесправно изградените објекти.

ПРЕКУГРАНИЧНА И МЕЃУОПШТИНСКА СОРАБОТКА:

Општина Штип упорно работи на евидентирање на бесправно изградените објекти. За таа цел е изготвен меѓуопштински проект за општините Штип и Карбинци и обезбедени се средства за имплементација на истиот. Прекуграничната соработка се зацврстува со општина Кустендил со цел рационално искористување на ИПА-фондовите.

КУЛТУРА: Планирано е креирање на соодветен центар што ќе ги обедини на едно место сите културно-забавни настани во организација на Општина Штип. Тука спаѓаат: манифестацијата Штипско културно лето, Фестивалот на забавни мелодии Макфест, денот на градот 8 Ноември, традиционалната Пастрмалијада, Ден на градот 19-ти декември, новогодишните одбележувања, формирање на фолклорно-уметничко друштво и сл.

ПОВАЖНИ ИСТОРИСКО-ТУРИСТИЧКИ ЗНАМЕНИТОСТИ НА ШТИП

ИСАР

Месноста Исар претставува карпест рид, висок 120 м. над устието на Отиња во Брегалница, на западната периферија на денешен Штип. Стратешката положба на Исар ја забележале Римјаните. Местото Астибос археолошки е потврдено со бројни камени споменици од 2 до 6 век. Од тие векови потекнува и големиот тунел, пробиен низ гранитни карпи, од врвот на Исар до западното подножје на ниво на Брегалница. Во источното подножје на Исар се регистрирани остатоци од ранохристијанска базилика со капители од 6 век.

Тврдината што денес се гледа на Исарот потекнува од 14 век.

Сидовите се градени во плочест слог залиени со многу малтер, а широки се само 1,3 м. Само одделни партии се помасивни. Тврдината се состоела од два дела, опкружени со одделни сидни појаси. Тоа се:

1. Дворецот (замокот), поставен на највисокиот дел на ридот. Долг е 106 метри, а широк до 20 м. Северниот дел на просторот завршувал со триаголна кула која денес е урната. Во северниот дел и на јужниот дел на оградениот простор се гледаат две цистерни за собирање дождовница. На средината од источниот сид (кој е максимално урнат) стои главната кула (донжон). Покрај неа, од јужната страна стоела порта за влез во замокот, а на северната страна на кулата е потпрена стражарската куќа за внатрешната (удвоена) порта. Низ оваа порта се влегувало од предниот двор во дворот на палатата.

2. Стопанскиот дел на замокот (цвингер) се простира на падините и тоа: северно, источно и јужно од дворецот, на простор долг 250 и широк 50 м. Поради поголема сигурност во случај на напад, две порти биле поставени странично во насока на обзидот. Најлесен пристап постои од север, по тесниот срт што се спушта кон реката, но на тој дел обзидот е максимално урнат.

Во воените операции против Самуил, византискиот цар Василиј 2 во 1014 год. ја освоил тврдината Штип (Стипеон). Потоа долго време нема податоци за Штип. Во 1282 год. кога Србите ја поместиле границата - Брегалничкиот регион е целосно освоен од нив во 1328 година. Несомнено, откако Србите завладеале со Штип, била обновена и тврдината, но не веднаш. Турците го освоиле Штип во 1385 год. (според Ф. Бабингер) и најмалку два века во Исарот држеле воена посада. Во 1530 имала 17, а во 1573 год. 11 стражари.

Во своите патни белешки Хаџи Калфа и Евлија Челебија велат дека Исарот во Штип во тоа време (17 век) бил запустен. Потоа тврдината веќе никој не ја користел.

СААТ КУЛА

Штипската Саат-кула е споменик на културата од 17 век и е под заштита на државата. Штипјани ја знаат како Саат-кула, а таа е, всушност, Бегова кула. Историјата укажува дека кулата била изградена од турски бег, кој живеел во Штип, но неговото име не останало запишано. Тој ја направил кулата за да го заштити семејството во кризни времиња. На објектот имало и пушкарници и балкон, а еден век подоцна на кулата бил поставен и часовен механизам. Дел од кулата бил урнат во 1934 год. Според едни толкувања, уривањето било од безбедносни причини. Според други, тоа било резултат на немирот кај пошироката околина од силното отчукување на часовникот.

Според ракопис на еден од одржувачите на Саат-кулата, таа датира од 1650 год. и е поврзана со легенда. Некој турски бег се заљубил во убавата штипјанка, Анка. Сакал да ја потурчи и во тоа бил мошне упорен. Таа за да се ослободи од него, рекла дека ќе се потурчи, а тој, за возврат, на градот како сеќавање да му остави убав спомен, како на пример, една кула која ќе биде и градски саат. Анка мислела дека бегот ќе се откаже од нејзината љубов. Меѓутоа, Турчинот, бидејќи бил

заљубен во убавата Анка, за сосема кусо време ја изградил кулата и ја одвел со себе младата штипјанка.

ХУСА МЕДИН ПАШИНА ЦАМИЈА

Џамијата на Хуса Медин Паша е изградена на рид на левата страна на градот. Објектот е познат и како **црквата Свети Илија** бидејќи се верува дека е изградена на основите на древен христијански храм. Според легендата, џамијата била изградена во 17 век. Се верува дека црквата посветена на Свети Илија била изградена помеѓу 13 и 14 век. Веднаш до џамијата се наоѓа гробот на Хуса Медин Паша.

БЕЗИСТЕН

Во центарот на Штип се наоѓа објект кој по својата архитектура потсетува на средновековен исламски пазар. Се вика Безистен. Името потекнува од турски збор што во превод значи: пазар. Нема точни податоци за изградбата, но се претпоставува дека датира од времето помеѓу 16 и 17 век. Бил користен како пазарен центар за размена и продажба на разни стоки. Безистенот бил уништен во пожар за време на војната помеѓу Австрија и Турција. Безистенот е изграден од полн камен. Има правоаголна основа и три издвојувања во висина, од кои последната е куполата. Во внатрешноста има три простории и впечатлив свод, односно купола. Секој од ѕидовите има мали прозорци за да може во внатрешноста да влегува светлина. Денес објектот се користи за културни перформанси: изложби, промоции на книги, сликарски дела, мини-концерти и сл.

УЧИЛИШТЕТО НА ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ

Во дворот на црквата Св. Богородица во Ново Село се наоѓа училиштето во кое македонскиот револуционер Гоце Делчев работел две години (1894-1896) како учител. Тој живеел во куќата на Мите Теранцелиев, Варош маало. Училиштето „Гоце Делчев“ се реновира и во него е сместен Ректоратот на Универзитет „Гоце Делчев“. И покрај реконструкцијата, Гоцевото училиште ќе го задржи историски препознатливиот изглед. На една од страните на училиштето (онаа што е свртена кон црквата) постои релјеф во чест на Гоце Делчев.

ЦРКВА СВЕТА БОГОРОДИЦА (Ново Село)

Црквата Света Богородица се наоѓа во Ново Село. Таа е едно од ремек-делата на познатиот македонски мајстор Андреа Дамјанов. Има форма на базилика со трокатни нивелации што му даваат посебен облик на кровот. Внатрешноста е богато украсена со растителни мотиви и животински фигури. Иконостасот е прекрасен дрворез. Според знакот што се наоѓа над влезот од јужната страна, црквата била реновирана во 1850 год. Според кажувањата на штипјани, браќата Дамјанови ја граделе црквата 31 година. Каменот бил влечкан со дрвени коли, а бил обработуван рачно. На вториот кат е поставена галерија на ретки икони.

Денес таму има машки и женски олтар, бидејќи во црквата живееле и калуѓерки. Црквата имала скришно место каде се криел револуционерот Гоце Делчев. Во ѕидовите на храмот се лоцирани уште две места во кои можеле да се кријат околу 30-тина други лица. Користејќи го тунелот што постоел под тронот на Архиепископот во црквата, а кој водел до куќите, востаниците се криеле и бегале од Турците.

ЦРКВА СВЕТИ СПАС

На едно израмнето карпесто плато, на левата страна од реката Отиња, е поставена црквата Свети Спас. Оваа црква со својата тивка убавина постојано го привлекува погледот и вниманието на минувачите. Тоа е еднокорабна црква за која се смета дека ја подигнал војводата Димитар во 1369 год. Живописот од XIV век не е сочуван. Второто живописување било изведено во 1601 год., од страна на зографот Јован, кој се потпишал на грчки јазик. Околу неа има некропола со гробови кои датираат од различен временски период.

ЕМИР КУЧУК СУЛТАНОВ МОСТ

Ова е мошне важен историски споменик на градот. Се наоѓа на самиот влез во Штип. Според податоците, мостот бил изграден во 1672 год. и спаѓа во ретките примероци на турската архитектура. Мостот го добил името по султанот Кучук Емир. За време на првата Балканска војна преку овој мост поминувала демаркационата линија, која градот го делела на српски и бугарски дел. Населбите од левата страна на река Брегалница биле под бугарска власт, додека оние од десната страна потпаднале под српска окупација. Во минатото со оглед на големиот водостој, мостот имал мошне важна комуникациска улога, но денес со намалувањето на водата во реката Брегалница, има повеќе историско-архитектурно значење. Со проектот за креирање на мини-брани, просторот околу мостот ќе се уреди.

ГАЛЕРИИ НА ИКОНИ

ЦРКВА СВЕТИ НИКОЛА И ЦРКВА УСПЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА

Желбата пред пошироката јавност да се презентира и да биде достапен до посетителите богатиот фонд на икони, како и сакрални предмети, а истовремено тие да бидат што подобро заштитени и негувани, придонесе да се создаде една галерија на икони сместена во галерискиот простор на црквата Св. Никола во Штип.

Галеријата на икони е формирана во 1990 год. Таа содржи голем дел од уметничките ракотворби од Брегалничкиот регион.

Иконостасот на црквата е величествен и содржи многу вредни икони. Постои и полукружен свод што е зацврстен на четири основи во олтарот, а е наменет за богослужби. Иконите, иконостасот и останатите фрески се сметаат за своевидно културно-уметничко богатство, не само на црквата и на градот туку и на цела Македонија. Галеријата е збогатена со рачно изработени икони од многу познати зографи, кои работеле на Истокот помеѓу 17 и 19 век, ретки и стари црковни книги, гравирани сребрени крстови, метални и бакарни изгравирани чаши за богослужение и други вредни сакрални предмети.

Во јужниот дел на Галеријата има 29 икони што датираат од 18 и 19 век од зографите: Цико од селото Осој, Константин и Петре Новев од селото

Тресонче, Крсте Зографот од Велес, Адамче и други. Меѓу иконите се издвојуваат: Природата на Исус, Свето Тројство, Свети Јован со житието и други. Во западното крило на галеријата има 32 икони.

Поголемиот дел од нив датираат од 19 век. Автори на овие икони се: Данаил Коцов од Штип, Станислав Доспески и други. Поважни меѓу делата се иконите со наслов: Исус Христос, Свети Никола, Света Богородица и други.

Во северниот дел на галеријата поставени се 31 икона. Тие се ремек-дело на Петре Новев, Исаија Дебарлија и Константин Андонов. Меѓу иконите особено се издвојуваат: Свети Симеон, Света Мина и Крштевањето на Исус. На северниот дел од иконостасот се наоѓаат 16 икони.

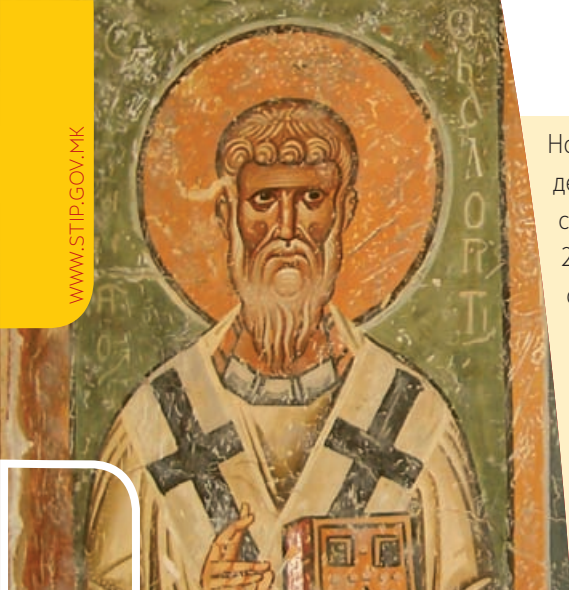
Посетителите најмногу ги привлекуваат иконите на главниот иконостас. Ги има вкупно 67. Најголем дел од нив се направени од најпознатиот зограф на 19 век, поточно од 1890 год., Димитар Папрадишки. Освен иконите, во седум кутии изложени се псалми што се печатени во 19 век во Москва, потоа Минеи (книги што ги опишуваат богослужбите за Света Богородица и другите светци, поделени во 12 месеци) и Евангелија по текстови на Светите Матеја, Марко, Лука и Јован.

Во галеријата се изложени и неколку венчални круни што датираат од 19 век и други

придружни предмети од типот на: путири (сребрени длабоки чашки за богослужба), сребрени лажици, крстови, сребрени светилки и друго.

Оваа галерија потекнува од 90-тите години, но постои уште една што е стара над 3 децении. Во галеријата во штипско

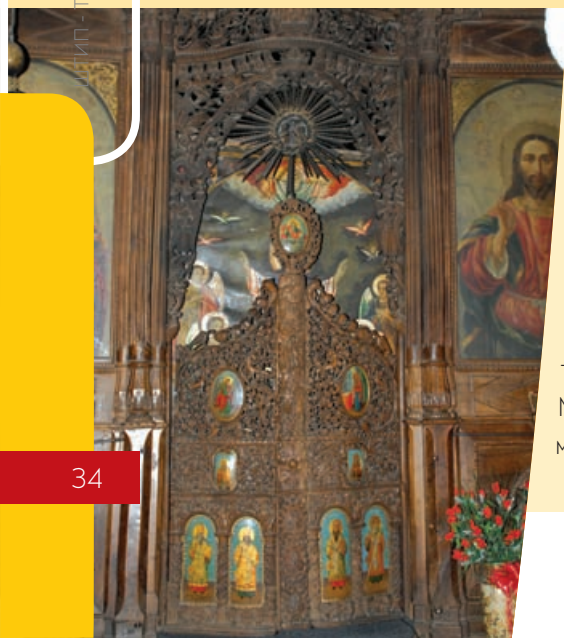
Ново Село, која постои од 1972 година, собрани се 132 дела, збогатени со 90-ина икони од големиот иконостас, сместен во долниот дел на црковниот храм или вкупно 222 икони и црковни предмети, изработени во период од 1861 до 1866 год. од познатиот академски сликар Станислав Деспотовски од Самоков. Тогашните црковни власти, Музејот во Штип и поединци, кои се занимаваат со црковна и културна дејност, ја дадоа иницијативата во црквата Пресвета Богородица да се востанови црковно-уметничка галерија. Тоа и се случи во 1972 год. Галеријата го презентира големото историско, црковно и ликовно минато на Македонија. Посебно место во изложбената поставка ѝ припаѓа на иконописната претстава на платно т.н. Чудотворната моќ на Богородица, работена од зографот Теодосие од Велес. Другите свештеници во црквата заедно со жителите од штипско Ново Село грижливо ја чуваат Галеријата и целата црква. Во втората половина на 19 век се појавил уште еден зограф од Штип, Данило Коцев - Штиплијата. Тој во 1914 год. ја насликал во маслена техника композицијата Полагањето на Христос во гроб.

Во 1919 год. зографот Костадин Иванов Вангелов го насликал Оплакувањето на Христа. Во галеријата се наоѓа и едно ретко дело Обрезание Христово што штипјанецот Данаил Коцев го насликал во 1895 год. Путирите, кандилата и другите предмети во Галеријата ја илустрираат уметноста на локалните кујунциски работилници. Црковниот храм „Успение на пресвета Богородица“ се вбројува во првите црковно-училишни општини во Македонија.

ЦРКВА СВЕТИ НИКОЛА

Еден од најрепрезентативните сакрални објекти во Штип е соборната црква Свети Никола. Изградена е од протомајсторот Андреја Дамјанов на местото на старата Сифиева црква посветена на Св. Никола (1341 год.), од протомајсторот градител, Ѓорѓи Новаков-Џонгар. Постои натписна плоча вградена над главниот западен влез, чиј текст вели дека црквата била изградена во времето на Митрополитот Кустендилски и Штипски, Игнатија, на 10 мај 1867 год.

Градителот Ѓорѓи Новаков-Џонгар, инспириран од

оствареното архитектонско наследство на Андреја Дамјанов и угледувајќи се на ренесансните и барокните влијанија, гради повеќе цркви во Македонија, Србија и Бугарија. Денес е главна црква и седиште на Брегалничката епархија.

ЦРКВА СВЕТИ АРХАНГЕЛ МИХАИЛ

По патот што води кон тврдината на источната страна на ридот, се стигнува до црквата Св. Архангел Михаил. Тоа е средновековна црква, подигната во првата половина на XIV

век, од страна на протосевастот Хрелја, а во 1334 год. е приложена кон Хиландар од страна на Цар Душан. Таа е еднокуполна црква, чија основа е со форма на впишан крст. Фасадата е декорирана со блокови од обработен камен, така што посебно се издвојува западната фасада каде се наоѓа единствениот влез во црквата. Впечатливо е и дворното место во кое се влегува преку камена порта со полукружен главен влез и два споредни-еден до друг.

ЦРКВА СВЕТИ ЈОВАН КРСТИТЕЛ

На десната страна на реката Отиња, на јужната страна на Исарот се наоѓа црква посветена на Свети Јован Крстител. Црквата е изградена во 1350 год. Тоа е црквичка со една одаја.

Изградена е со поддршка на Јован Пробиштиповиќ во време кога сопственик на земјиштето бил деспотот Оливер. Денес се видливи само фрагменти од фреско сликарството. Тоа е фреската на Цар Константин и Царица Елена што се наоѓаат на јужниот ѕид на црквичката.

ЗАВОД И МУЗЕЈ ШТИП

Заводот и Музеј е формиран во 1950 год. како градска институција, а во 1955 год. прерасна во Музеј на штипскиот крај. Заводот и Музеј поседува повеќе збирки и фондови од областа на археологијата, етнологијата, историјата, историјата на уметноста и современата македонска уметност. Тежиштето на активностите на Заводот и Музеј е насочено кон:

- истражувачки работи и набавка на музејски материјал;
- стручно-музеолошка обработка;
- заштита на материјалот и културно-историските споменици;
- културно-образовна и воспитна дејност.

Заводот и Музеј презема активности за одржување на Галеријата на икони во црквата Свети Никола, истражување и делумна реконструкција на античкиот град Баргала и археолошки ископувања.

Како резултат на ваквите активности на локалитетот Грнчарица во близина на селото Крупиште беше откриена ранонеолитска населба. При работа на хидросистемот Злетовица беа откриени предмети и керамика што датираат од времето на неолитот, околу 6000 години п.н.е. Утврдено е дека на локалитетот се констатирани два културни хоризонта од кој едниот од III-II

век по Христа, а вториот културен хоризонт му припаѓа на неолитот. Малку подалеку е откриен каменот на кој првата организирана човечка заедница на македонска територија од кремен ги изработувала орудијата за живот. Врз основа на движниот археолошки материјал, откриената населба претставува најстара неолитска населба во Република Македонија. На истата локација беше откриен скелетот, кој го доби уметничкото име Славе Македонски. Според анализата на коските на Универзитетот во Глазгов во Шкотска, скелетот датира од 7745 год. што го прави еден од најстарите скелети во Југоисточна Европа. Во Заводот и Музеј во Штип може да се посетат историски постановки на вредни експонати (керамика, бронза, сребро, монети и слично) пронајдени во изминатиот период.

Во музејскиот комплекс Аневи-Гочеви е поставена археолошка поставка со над 1200 експонати. Можат да се видат археолошки

предмети од време на неолитот па сè до 18 век. Од неолитот (6200-3500 г.п.н.е) можат да се видат материјали од неолитските населби: Барутница (Амзабегово), Руг Баир (с.Горабинци), Вршник (Таринци) и други.

Од енеолитот (3500-2000 г.п.н.е) застапени се археолошки материјали од Пилово (Бурилчево).

Забележливи се и важни експонати од праисторијата од локалитетите Баби, Фортуна, Криви Дол и Караорман, додека римскиот период (2 до 4 век п.н.е.) е застапен со Кнежевска Могила од село Таринци и гробницата кај село Црвулево.

Археолошката поставка изобилува и со предмети од средновековниот период (7 до 14 век), а за љубителите на нумизматиката презентирани е богата серија на монети кои датираат од периодот помеѓу 4 век п.н.е. па сè до 20-ти век.

НАРОДЕН ТЕАТАР ШТИП

Во 2001 година Народниот театар прослави 50 години постоење. Иако корените му се некаде во текот на 1949 год. кога е формиран како областен театар, вистинската театарска дејност почнува по две години.

Први носители на театарската дејност биле даскалите или учителите, кои своите претстави ги реализирале со своите ученици. Тоа било голема можност да се најдат млади таленти,

кои професионално ќе направат уметност од актерството на “штиците што живот значат”.

Во тие пет славенички децении Народниот театар во Штип настапувал во стотина градови во земјата и странство. Премиерно се прикажани над 300 претстави и околу 5000 репризи. Според статистичките показатели, во тие пет децении постоење репертоарот на штипскиот Народен театар го следеле еден милион гледачи. Штипскиот Народен театар продуцирал стотина квалитетни претстави, но и имиња од особена важност за македонскиот театар.

НУ БИБЛИОТЕКА ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ

Штипските еснафи ја согледале потребата за духовна надградба и описменување на своите сограѓани, па со свои лични средства го помогнале создавањето на читалиштето “Дејателност” во 1872 год. Со донирање на книги од приватни и домашни библиотеки отпочнува работата на библиотекарската дејност.

Малата библиотека со скроман фонд на книги прераснува во библиотека со читална и во 1941 година читалиштето го добива името на големиот идеолог и револуционер Гоце Делчев, а во 1946 година е формирана Народна библиотека “Гоце Делчев”.

Од 2003 год. библиотеката работи со статус Национална установа-Библиотека “Гоце Делчев”.

Денес е регионална и национална библиотека, чија дејност ја покриваат не само општините Штип и Карбинци, туку и источниот регион на Р. Македонија. Книгите, весниците и другите изданија им се достапни на читателите секој ден од 7 до 20 часот, а во саботите од 8 до 13 часот.

Библиотеката е од отворен тип и во нејзиниот состав работат секторите:

- Комплетирање на библиотечниот материјал;
- Стручна обработка на монографски и периодични публикации;
- Депозитен сектор;
- Библиографско-библиотечни информации;
- Позајмување и услуга;
- Унапредување на библиотекарството;
- Посебни книжни фондови;
- Заштита и репрографија;
- Општи служби.

Во рамките на Библиотека функционира и француска читална. Сите активности истата ги остварува во соработка со Францускиот културен центар во Скопје.

Основни карактеристики на дејноста на НУ-Библиотека “Гоце Делчев”-Штип се: систематизација и класификација на книжниот фонд по УДК светските стандарди; организирање на пропагандни активности за популаризација на книгата; тематски изложби од сите видови и др. Во библиотеката работи Литературниот клуб “Искра”, повеќе од две децении. Библиотека има и богатата издавачка дејност.

За побрзо интегрирање во системот на електронски библиотеки, ажурирана е базата на податоци и од 2010 год. започна автоматското издавање во секторот за примоиздавање со КОБИС системот.

Со автоматизација на библиотечното работење и формирање на два регионални библиотечни електронски центри, библиотеката стана регионален електронски јазол, центар на мрежата кој ги опслужува библиотеките од градовите од источниот регион.

НУ ЦЕНТАР ЗА КУЛТУРА АЦО ШОПОВ

НУ Центар за култура „Ацо Шопов“ во Штип е изграден во 1979 год. и располага со корисна површина од 3100 м², од кои 410 м² отпаѓаат на сценскиот простор. Центарот располага со голема сала со 615 седишта и мала сала, односно сцена со 120 седишта.

Во рамките на приредувачката дејност во Центарот се организираат манифестации од областа на музичко-сценските уметности, драмската, ликовната, литературната, како и најразновидни општествени и културно-образовни форми (предавања, трибини, академии). При Центарот за култура како матични форми работат: Драмското студио, Ликовното студио и Хармоникашкиот оркестар.

Во Центарот традиционално се организираат следните манифестации: Биенално студио за цртеж „Во чест на поетот“ (посветено на Ацо Шопов), Фестивалот на музика “Макфест” и др. Годишно во Центарот се организираат околу 130 манифестации. Своевремено во дел од објектот се наоѓаше Домот на АРМ, но по формирањето на Универзитетот „Гоце Делчев“, просториите му беа отстапени на Ректоратот на Универзитетот.

СПОМЕНИК НА ПАДНАТИТЕ БОРЦИ ВО НОБ

Штипјани активно се вклучуваат во НОБ. Во екот на Втората светска војна во отпорот против фашизмот се вклучуваат околу 2000 борци. При тоа околу 814 лица ги загубиле животите од кои 88 во директен судир со непријателот. Во чест на загубените животи во 1974 год. тогашното Собрание на Општина Штип подигна Меморијален споменик на паднатите борци во НОБ. Споменикот е идејно решение на архитектот Богдан Богдановиќ и истиот се наоѓа на источната страна на Исарот.

СПОМЕНИК НА ЕВРЕИТЕ

Во минатото, во Штип живееле голем број на еврејски семејства. Според еден турски пописен тефтер од 1512 година, во Штип живееле 38 еврејски семејства. Според анализите, Евреите во Штип почнале да се населуваат по 21 годишно талкање низ светот, особено по нивното протерување од Шпанија во 1498 година. Конкретно, Евреите во Штип дошле од Солун. Тие живееле во центарот на градот, од левата страна на реката Отиња. Таму опстојувало еврејското маало. Според пописот на Кустендилскиот санџак во кој е и Штипската нахија со својот административен центар во 1519 година, градот имал 201 турско семејство, 6 христијански маала со 333 христијански семејства и едно Еврејско маало со 15 семејства. Во тоа време Штип броел 2700 жители од кои 75 биле Евреи.

Состојбата меѓу двете балкански војни и по Првата светска војна била лоша не само за македонците туку и за другите заедници. Меѓу нив биле и штипските Евреи. Голем број од нив се иселиле од Европа, додека оние кои останале во Битола, Скопје и Штип биле значително ослабнати. Но и покрај политичките и економските проблеми, тие успеале да му обезбедат не само опстанок на своето население, туку и богат општествен живот. Евреите во Штип имале своја општина, синагога, училиште и други институции.

СПОМЕНИК НА
ЕВРЕИТЕ - ЖРТВИ НА
ФАШИСТИЧКИОТ
ТЕРОР (561 ЛИЦЕ),
ДЕПОРТИРАНИ ОД
ШТИП НА 11.03.1943 ГОД.
И УНИШТЕНИ ВО
ОГОРОТ НА СМРТТА ВО
ТРЕБЛИНКА - ПОЛСКА

Тука пред војната живееле околу 160 семејства со околу 560 жители. Се занимавале со ситна трговија и според кажувањата во тоа време држеле околу 27 дуќани на мало со разни асортимани. Во поголем дел од дуќаните, работеле самите сопственици а има случаи кога носители на работата биле нивни роднини во улога на помошници. Со трговија се знаимавале околу 7 фирми додека помал број трговци Евреи се занимавале со посредништво.

Во текот на втората светска војна како резултат на нацистичката идеологија која прокламираше истребување на Евреите, состојбата се влошува. Како и секаде низ Европа, и штипските Евреи биле предмет на депортација во концентрационите логори заради масовна егзекуција. Линијата на животот е прекината на 11 март 1943 година кога 551 лица од 131 семејство се депортирани од Штип и убиени во концентрациониот логор Треблинка. Според архивирани списи, акцијата започнала во 4 часот кога десет формирани групи полицајци и агенти ги известиле еврејските семејства да бидат подготвени и да ги понесат своите скапоцености.

Во 6 часот, еврејските семејства биле собрани на плоштадот а нивните домови биле запечатени по што со камиони се префрлени на железничката станица оддалечена 3 километри од центарот на Штип. Тука бил направен комплетен претрес при што им биле одземени сите скапоцености. Претресот односно ограбувањето траело 5 часа. Евреите биле натоварени во 14 вагони, по 40 лица во еден вагон. Композицијата ја придружувале велешки полицајци. Од таму возот се приклучил на композицијата за Скопје, по што штипските Евреи како и многумина од Европа завршија во логорите на смртта. За акцијата на депортирање на Евреите од Штип, била објавена статија во

весникот „Народен глас“ од мај 1943. Во неа пишувало:

Ги одведоа на станица каде што ги соблекоа до гола кожа за да ги претресуваат. Им зедоа се што најдоа: за носење, за јадење, и парите до последниот лев. Им ги оставија само алиштата на грбот и по еден душек и јорган и така ги однесоа во скопскиот Монопол каде ги собраа Евреите од цела Македонија. Таму ги држеа некое време како добиток, настегани еден врз друг, гладни, голи и боси..“

Во чест на депортираните Евреи од Штип во 1985 година е подигнат споменик. Споменикот е дело на уметникот Методи Андонов и го симболизира животниот пат на Евреите кој оди по нагорна линија, се до кобниот март кога нивниот животен пат наеднаш се прекинува. Споменикот се наоѓа до зградата на Заводот и Музеј-Штип а со поддршка на општина Штип од неодамна започна обнова на Еврејските гробишта на излезот од Штип.

СПОМЕНИК НА ХЕРОИТЕ ОД КОНФЛИКТОТ ВО 2001

Конфликтот од 2001 год. остави три штипски семејства без своите храбри синови. На 4 март 2001год., капетанот Кирчо Димитровски (33) загина во реонот на село Танушевци. Беше оженет и зад себе остави два сина.

На 3 мај 2001 год. околу 5:40 часот припадници на АРМ во село Ваксинце, Кумановско, влегоа во заседа од група терористи. Во престрелката смртно беа ранети двајца војници. Загинаа Димитар Двојаковски (29), војник по договор, оженет и татко на еден син и Влатко Петров (24), војник по договор од село Чардаклија, Штипско. Општина Штип никогаш нема да ги заборава своите синови, кои загинаа за мирот и безбедноста на Македонија. Во месноста Суитлак и во штипската касарна беа подигнати споменици во нивна чест.

НОВО СЕЛО

Едно од најстарите населби во Штип е Ново Село. Иако точни податоци за периодот на формирањето на

населбата нема, се претпоставува дека како посебна населба Ново Село постоело уште пред тринаесеттиот век.

Дека е така, потврдува и големиот број на цркви што потекнуваат токму од овој период како што е најстарата црква во овој реон, Свети Спас. Во периодот на 13 и 14 век Ново Село било вакаф на султанот Бајазит. Потоа, со доаѓањето на султанот Мурат Втори, Ново Село е прогласено за војничка и чуварска населба и добива посебни права и привилегии.

Од периодот на неговото формирање во Ново Село живеело исклучиво христијанско население. Тоа го потврдува и пописот од 1519 година, според кој овде живеело 21 христијанско семејство. За турското население Ново Село било забранета територија. Овде Турчин не смеел ниту да помине, а ако, евентуално, занокил, жив утрото не го дочекувал. Проблеми немале само оние кои доаѓале со добра намера.

Во периодот на 19 век Ново Село игра клучна улога во буѓењето на националната свест кај македонскиот народ, особено по учителствувањето на Даме Груев и Гоце Делчев. Низ историјата Ново Село се споменува како родно место на многу истакнати македонски дејци. Дел од нив си го нашле местото во историјата, дел, пак, се предмет на најразлични контроверзии. Имено, овде се родени: Михајло Апостолски, Тодор Александров и Ванчо Михајлов. Меѓу најпознатите стари штипски семејства, чие потекло е од Ново Село, се: Чепреганови, Мијалкови, Хаџи Кимови и многу други.

За штипско Ново Село се плетат многу легенди, кои несомнено го претставуваат како своевидно богатство на градот Штип. Оваа населба особено плени со старата архитектура видлива на секој чекор. Дел од објектите се заштитени со закон, додека кај дел од нив е потребно да се преземат конзерваторски зафати за да ја задржат својата форма, но и да бидат соодветно претставени.

КАДИН АНА ЦАМИЈА

Кадин Ана Цамија е главен верски објект на муслиманската популација во Штип. Додека цамијата Хуса Медин Паша има историско значење, Кадин Ана Цамија е во употреба и служи како објект во кој припадниците на исламската вероисповед ги извршуваат своите муслимански верски обичаи. Изградена е во 19 век, но прецизни податоци за тоа нема. Првобитната форма и надворешност на Цамијата се променети, со оглед на естетските градежни зафати што беа преземени пред неколку години.

ПЛОШТАД СЛОБОДА

Историски гледано, локацијата во строгиот центар на градот, спроти ООУ “Ванчо Прке” од десната страна на реката Отиња, отсекогаш било на еден начин природна локација за градски плоштад. Локацијата е регистрирана и на некои архивски фотографии, а разликата е во тоа што некаде околу 70-тите години Градскиот плоштад е уреден со мермерни плочки. Но забот на времето веќе оставил длабоки траги на истиот плоштад што ќе биде реконструиран. Според планот на Локалната самоуправа, уредувањето и реконструкцијата на Плоштадот ќе биде дел од поголемиот проект што ќе опфаќа и реконструкција на улицата “Ванчо Прке”.

Со современата и модерна адаптација, Градскиот плоштад ќе стане пристојно место за посета во Штип, не само за туристите и посетителите, туку и на самите штипјани.

АРХЕОЛОШКИ ЛОКАЛИТЕТ БАРГАЛА

Античкиот град Баргала и понатаму е главен извор на материјал од антички период. Градот Баргала се споменува и во актите на Халкидонскиот собор од 415 год. Името на градот се споменува и на еден натпис од 371 год., кој претставува спомен-плоча за подигањето на градската порта. Плочата е најдена во месноста Ханче, на левиот брег на реката Брегалница, во атарот на Општина Карбинци. Овој споменик дава податоци каде се наоѓал античкиот град Баргала, како и за проблемите на границата на Македонија кон Тракија и Дакија. Името на градот е со тракиско потекло.

Старата античка населба со градски карактер со името Баргала се наоѓала кај Долни Козјак. Овој град при крајот на 4 век служел како воен камп на римските легији во поход на исток. Подоцна бил разурнат. Жителите подигнале нов град крај Козјачка Река кај Горни Козјак, што е потврдено со археолошки наоди. Овој град станал епископско седиште во 5-6 век. Епископскиот град Баргала е разорен од аваро-словенските напади, но брзо потоа бил населен. Црковната традиција на старото епископско седиште продолжил во словенскиот период на овој простор. Во поново време

археолозите од Заводот и Музеј во Штип открија уште една базилика од ранохристијанскиот период што потекнува од 6 век. Со тоа Баргала има 3 базилики. Освен тоа, откриена е и винарија во североисточниот дел на ископините. Баргала и понатаму важи за еден од најважните античко-историски локалитети и бесконечна инспирација за археолозите од Македонија.

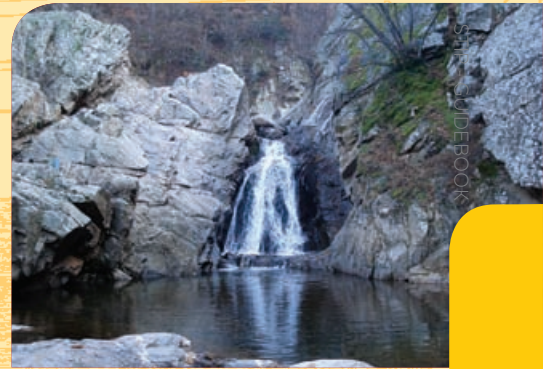

ПЛАЧКОВИЦА

На планината Плачковица се наоѓаат неколку планинарски домови и сместувачки капацитети. Објекти кои можат да пружат гостопримство на туристите се двата планинарски дома: “Вртешка“ и планинарскиот дом “Црквиште“. Планинарскиот дом “Вртешка“ се наоѓа на надморска висина од 1107 метри, оддалеченост од 33 км асфалтен пат и 2 км тампониран пат. Располага со 50 легла, кујна, внатрешен тоалет со туш, затоплување со дрва во рустикален камин и парно.

Друг планинарски дом на планината Плачковица е “Црквиште“ на надморска висина од 1600 метри во прекрасна букова шума и поглед кон Кочанското поле, Осоговските планини, Јакупица, Козјак, Шара, Кожуф и Пирин и Рила во Бугарија. Домот располага со 30 легла, санитарен јазол и затоплување на дрва. До него се доаѓа од Штип преку асфалтиран пат од 33 км и 5 км тампониран пат како и маркирана патека од источната трансферзала.

ИНТЕРЕСНА СТАТИСТИКА

Во 1797 година Штип имал 3000 жители, во 1807 двојно повеќе, а во 1837 речиси три пати повеќе или 17.000 жители. На крајот на 19-ти век (1899) Штип имал 20.900 жители;

По втората светска војна, Штип имал 45 села. До 2002 над 35 биле напуштени, а останатите едвај имаат по 100 жители;

Во 1924 рускиот музиколог Сергеј Михајлов ја изведе операта “Палјачи”, што претставува прва опера поставена во Македонија;

Второто име за Штип е македонски Манчестер. По отворањето на Универзитетот “Гоце Делчев”, третиот прекар на Штип е: македонски Оксфорд;

Во 1952 текстилниот гигант “Македонка” почна со работа со 120 работници. Три години подоцна бројот се искачи на 1224. Во златното време во 1987 Македонка имаше 5900 работници. Фабриката стана заштитен знак на текстилната индустрија на Штип;

МК “Астибо” беше формирана во 1962 со 119 вработени. Десет години подоцна во 1972 “Астибо” имаше 2000 вработени, а во 1987 го достигна рекордот од 4800 вработени. “Астибо” престана со работа во 1990 година. По пауза од 18 години, брендот “Астибо” е обновен;

Денес, 5610 граѓани (околу 40 % од сите вработени) работат во 58 фирми од текстилниот сектор. Текстилството се уште е главната индустриска гранка на Штип;

Потребни се 45 минути да се сошијат пар панталони кои чинат 1.5 евра, во споредба со 30 минути за една кошула која чини 1.3 евра;

Штип е град со најмногу текстилни фабрики. И покрај ефтината облека од светско производство, квалитетот на штипскиот текстил е препознатлив во цела Европа.

Штип може да се пофали со длабока традиција, вкоренета со векови. Посебно значајни се верските обичаи, поврзани со прославата на одредени празници или светци, но постојат и такви што се карактеристични само за Штип.

СВЕТИ 40 МАЧЕНИЦИ

Секој 22 март штипјани се искачуваат на градското кале Исар. Тоа е ден посветен на 40-те маченици - војници, каменувани и фрлени во река Брегалница. На денот на пролетта постои стар обичај да се собираат и фрлаат 40 каменчиња од Исарот. Последното, 40-тото, се чува. При слегувањето од Исарот, потребно е човек да се поздрави со 40 лица. Откако и тоа ќе се стори, 40-тото каменче се носи дома и се става под перница пред спиење. Постои народно верување дека ноќеска на сон оној што го стави каменчето под перница, ќе го види својот иден брачен сопатник. Овој обичај е карактеристичен само за Штип.

КОЛЕДЕ

Еден од најстарите верски обичаи што длабоко се вселил меѓу штипјани е пеењето на коледарски песни од страна на децата и палењето на коледарските огнови што е проследено со многу пропратни обичаи како што се: пиење вино, кршење погача и слично.

БОГОЈАВЛЕНИЕ - ВОДИЦИ

Празникот се слави секоја година во јануари. На овој ден се врши осветување на водите на реката Брегалница каде согласно традицијата се фрла крстот. Оној кој ќе го фати крстот, според верувањата, цела година ќе има среќа и берикет. На Богојавление-Водици свечената литургија ја води Митрополитот Брегалнички.

БОЖИЌ

Двата најголеми христијански празници редовно се слават во Штип. Божиќ се слави во секој дом така што најважна е традиционалната вечера што се слави на Бадник. Семејствата во Штип, согласно традицијата, го кршат лебот (кравајчето) и го делат меѓу себе.

ВЕЛИГДЕН

Штипјани се собираат пред соборната црква „Свети Никола“ пред полноќ. Масовно се одбележува најтрагичниот настан во христијанството, смртта на Исус Христос. Точно на полноќ штипјани палат свеќи и традиционално го кршат велигденското јајце како симбол на воскреснувањето на божиот син.

СВЕТИ НИКОЛА

Штипјани долги години наназад го негуваат празникот Свети Никола во чија чест е изграден и истоимениот соборен храм. Од 19-ти Декември 2009 година овој празник се слави како Ден на градот, а светецот Никола е заштитник на Штип.

ПОВАЖНИ ТЕЛЕФОНИ / IMPORTANT PHONE NUMBERS

Информации /
Information
188Полиција / Police
192Итна помош / Emergency
194Помош на патот /
Road help
987Противпожарна бригада /
Fire Brigade
193Меѓународни разговори /
International calls
901Музеј
Public museum
392 044Центар за култура
The centre of culture
392 010Театар
Theatre
391 366Градска библиотека
City library
391 247Железничка станица
Rail station
392 904Автобуска станица
Bus station
389 600Електростопанство
Electrical supply
391 543Водостопанство
Water supply
392 596Пошта
Post office Stip
392 205Брза пошта
Fast mail
9800ЈП Исар
PC Isar
391 125ЈП Штип проект
PC Stip proekt
393 878АМД Штип
AMD Mobile service/road help
391 987ТУРИСТИЧКИ АГЕНЦИИ
TOURIST AGENCIESФеријал Кашиков
Ferijal Kasikov
384 002Медитеран
Mediteran
397 001Атлантик
Atlantic
397 623Црво експрес
Crvo express
389 494

СМЕСТУВАЊЕ / ACCOMODATION

Хотел Изгрев
Izgrej hotel
394 918Хотел Оаза
Oaza hotel
390 899Хотел Гарни
Garni hotel
388 622Хотел Ким
Kim hotel
075/525 095Мотел Ваго
Vago motel
388 622РЕСТОРАНИ
RESTAURANTSНационален ресторан Мал одмор
National restaurant Mal odmor
380 187Нецко 2
Necko 2
395 359Чардак
Cardak
397 900Заки
Zaki
397 795Штипска куќа
Stipska kuka
390 950Ресторан Гроф
Restaurant Grof
384 384Ирски паб Даблин
Irish pub DublinПицерија Верона
Pizza bar Verona
390 111Пицерија Рома
Pizza bar Roma
386 446Пицерија Сан ремо
Pizza bar San remo
395 396Пицерија Алберта
Pizza bar Alberta
382 541Ресторан Казабланка
Restaurant Kazablanka
389 210Универзитетски ресторан
University restaurantМеана Софра
Meana Sofra
397 757

ТАКСИ СЕРВИС / TAXI

Ла косте
La coste
15 77Де лукс
De lux
15 60Ново такси
New taxi
15 99Клиничка болница
Clinical hospital
394 099Медицински центар
Medical center
393 666

АВТО СЕРВИСИ / CAR SERVICES

Авто сервис Лимонатка
Car service Limonatka
380 077Авто сервис Пирели
Car service Pireli
391 417Центар за гуми ТТГ Пит стоп
Tire service TTG Pit stop
394 063ОСИГУРИТЕЛНИ КОМПАНИИ
INSURANCE COMPANIESВардар Осигурување
Vardar insurance
380 061Кјуби Македонија
Kjubi Macedonia
391 137

За повикување од други градови во Македонија се врти кодот за Штип (032) / For calling from other macedonian cities dial area code (032)
 За повикување од други држави прво се бира националниот број за Македонија (389) / For calling from other countries dial national code (389)

ИЗДАВАЧ:

Општина Штип

ЗА ИЗДАВАЧОТ:

Градоначалник на Општина Штип
д-р Зоран Алексов

УРЕДНИК:

Драган Ристов

РЕДАКЦИЈА:

Драган Ристов
Милена Ристова-Михајловска

ФОТОГРАФИИ:

Студио ФОТОМАК -Штип, ИНТЕРФОТО-Штип,
фото документација на Општина Штип и од приватни колекции

**КОМПЈУТЕРСКА ОБРАБОТКА
И ДИЗАЈН:**

ЛОНГУРОВ доо - Штип

ТЕХНИЧКО УРЕДУВАЊЕ:

Андреј Бауков

ПРЕВОД:

Билјана Тунева
Даниела Николова

КОРЕКТУРА:

Снежана Санева
Милена Ристова-Михајловска

ГОДИНА:

2010 / 11

ПЕЧАТИ:

ЕВРОПА 92-Кочани

ТИРАЖ:

2000

Публикацијата е сопственост на Општина Штип. Не е дозволено незаконско печатење и користење на делови од текстот или слики за други потреби.

СIP-Каталогизација во публикацијата
Национална и Универзитетска библиотека „Св.Климент Охридски“ .Скопје
338.48:659.2 (497.731)(036)
Ристов Драган
Туристички информатор Штип 2010 / Драган Ристов. – Штип : Општина
Општина, 2010. – 108 стр. : илустр. : 24 цм
ISBN: 978-9989-2764-2-2
а) Штип – Туристички водич
COBISS.MK – ID86297610

ОПШТИНА ШТИП

ул. "Васил Главинов" 66
032/22 66 00

e-mail: gradonacalnik@stip.gov.mk; opst@stip.gov.mk

www.stip.gov.mk

ЛЕГЕНДА/ЛЕГЕНД

1. Собрание на ОПШТИНА ШТИП
Municipality of Stip
2. Тимназија СЛАВЧО СТОЈМЕНСКИ
Slavco Stojmenski High School
3. Стар здравен дом
Health institution
4. Студентски дом
Student accommodation
5. Текстилно училиште ДИМИТАР МИРАСЧИЕВ
Textile school Dimitar Mirasoev
6. НУ Библиотека ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ
NU Library Goce Delcev
7. Основен и апелационен суд
Court house
8. Кадин Ана џамија
Kadin Ana mosque
9. Театар ШТИП
Theatre Stip
10. Универзитет ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ
Goce Delcev University
11. Медицинско училиште ЈАНЕ САНДАНСКИ
Medical school JANE SANDANSKI
12. Црква Св. Спас
St. Spas church
13. Црква и галерија на икони Св. БОГОРОДИЦА
Church & icon galery St. Bogorodica
14. Бања Кожовица
Kozovica spa
15. Црква и галерија на икони Св. НИКОЛА
Church & icon galery St. Nikola
16. Завод Музеј
Museum
17. Центар за култура АЦО ШОПОВ
Cultural centre Aco Sopov
18. Универзитет ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ
Goce Delcev University
19. Хотел ОАЗА
Oaza hotel
20. Уметничка галерија БЕЗИСТЕН
Bezisten art gallery
21. Плошад СЛОБОДА
Liberty square
22. Пошта 1
Post office
23. Трговски центар
Shopping mall
24. Хотел ГАРНИ
Garni hotel
25. Поликлинички центар Д-р ПАНЧЕ КАРАГОЗОВ
Polyclinic centre D-r Panche Karagozov
26. Полиција
Police
27. Центар за образование на деца со хендикеп ИСКРА
Handicap children educational centre Iskra
28. Саат Кула
City Clock tower
29. Црква Св. АРХАНГЕЛ МИХАИЛ-ФИТИЈАТА
St. Archanghel Michail church
30. Дом на млади
Youth centre
31. Автобуска станица
Bus station
32. Св. ИЛИЈА / ХУСАМЕДИН ПАШИНА џамија
St. ILIJA / Husamedin pasha mosque
33. Градски стадион
City stadium
34. Градски базен
Public pool
35. Клиничка болница
Clinical Hospital
36. Градски пазар
Public market
37. Пошта 2
Post office 2
38. Музичко училиште СЕРГЕЈ МИХАЈЛОВ
Music school Sergej Mihajlov
39. Камен мост
Stone bridge
40. Универзитет ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ
Goce Delcev University
41. Електро-машинско училиште КОЛЕ НЕХТЕНИН
Electronics & machines school Kole Nehtenin
42. Хотел ИЗГРЕВ
Izgrevev hotel
43. Тврдина ИСАР
Isat fortress
44. Парк КРТЕКЕ
Krtke park
45. Хотел ВАГО
Vago hotel
46. Железничка станица
Railway station
47. Црква Св. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ и Св. ПЕТКА
St. Kliment from Ohrid & St. Petka church
48. Центар за физикална терапија
Physical therapy centre

МАПА НА ГРАДОТ ШТИП
MAP OF CITY OF STIP

